

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 22 czerwca 2011 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w Pabianicach, skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A z siedzibą w W. powód M. K. wniósł o zasądzenie następujących kwot:

- 35.000 zł z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty,
- 8.454 zł z tytułu odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty,
- 2.000 zł z tytułu utraconych zarobków z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

Nadto powód wniósł o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące powstać u powoda w przyszłości skutki wypadku. (pozew k. 2-9 akta sprawy o sygn. IC 229/11)

W pozwie z dnia 22 czerwca 2011 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w Pabianicach, skierowanym przeciwko Towarzystwu (...) S.A z siedzibą w W. małoletnia powódka K. K. reprezentowana przez matkę J. K. wniosła o zasądzenie następujących kwot:

- 7.000 zł z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty,
- 4.473 zł z tytułu odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty,

Nadto powódka wniosła o ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za dalsze, mogące powstać u powódki w przyszłości skutki wypadku. (pozew k. 2-8)

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2011 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach połączył sprawę z powództwa M. K. przeciwko Towarzystwu (...) S.A z siedzibą w W. o zapłatę i ustalenie, do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą z powództwa K. K., pod sygnaturą akt IC 227/11. (postanowienie z dnia 11 lipca 2011 roku, sygn. akt IC229/11 k.58)

W odpowiedzi na pozew z dnia 17 sierpnia 2011 roku strona pozwana podniosła formalny zarzut braku legitymacji biernej w sprawie, tym samym merytorycznie wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwane Towarzystwo (...) wskazało, iż na podstawie art. 122 ust.1 pkt.3 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w niniejszej sprawie legitymowany biernie jest (...) Biuro (...)z siedzibą w W.. (odpowiedz na pozew k. 51)

Pismem z dnia 1 września 2011 roku strona powodowa złożyła wniosek o wezwanie do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) Biuro (...)z siedzibą w W..

(pismo z dnia 1 września 2011 roku k.66)

Postanowieniem z dnia 12 października 2011 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach wezwał (...) Biuro (...)z siedzibą w W. do udziału w sprawie w charakterze pozwanego.

(postanowienie k.157)

W odpowiedzi na pozew z dnia 5 grudnia 2011 roku (...) Biuro (...)z siedzibą w W. wniosło o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wedle norm przepisanych. (odpowieź na pozew z dnia 5 grudnia 2011 roku k.186)

Pismem procesowym z dnia 27 marca 2013 roku strona powodowa rozszerzyła powództwo w taki sposób, że wniesiono o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda M. K. kwoty :

- 1) kwoty 65.000 zł z tytułu zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od;
- a) kwoty 35.000 złotych od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty;
- b) kwoty 30.000 złotych od dnia doręczenia niniejszego pisma procesowego do dnia zapłaty,
- pozostawiając w pozostałym zakresie powództwo M. K. i K. K. w dotychczasowej postaci.

Strona powodowa wniosła również o przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Łodzi II Wydziałami Cywilnemu jako rzeczowo i miejscowo właściwemu do jej rozpoznania. (pismo z dnia 27 marca 2013 roku k. 277)

Pismem z dnia 2 sierpnia 2013 roku pozwany Towarzystwo (...) S.A w W. wyraziło zgodę na wstąpienie(...)Biura (...)w W. w jego miejsce w trybie art.194§2 k.p.c. (pismo z dnia 2 sierpnia 2013 roku k.314)

Postanowieniem z dnia 22 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach zwolnił pozwanego Towarzystwo (...) S.A w W. od udziału w sprawie. (postanowienie z dnia 22 sierpnia 2013 roku k.319)

Postanowieniem z dnia 4 października 2013 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach stwierdził swoją niewłaściwość rzeczową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi jako właściwemu

(postanowienie z dnia 4 października 2013 roku)

Na rozprawie w dniu 14 maja 2014 roku bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik strony powodowej poparł powództwo. W imieniu pozwanego nikt się nie stawił. (zapis dźwiękowy 00:00:23- 00:0055 stanowisko strony powodowej rozprawa z dnia 14 maja 2014 roku).

Sąd Okręgowy w ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 9 października 2007 roku w miejscowości B. na wysokości posesji nr (...) na drodze (...), miał miejsce wypadek drogowy, w wyniku, którego obrażeń ciała doznała małaletnia K. K. oraz M. K..

Kierujący samochodem marki O. (...) nr rej. (...)J. M. nie zachował bezpiecznego odstępu od poprzedzającego go pojazdu, w następstwie czego zmuszony był do gwałtownego hamowania oraz zjechania na przeciwny pas ruchu w celu uniknięcia zderzenia z pojazdem poprzedzającym, gdzie doszło do czołowego zderzenia z samochodem marki F. (...), nr rej. (...), kierowanym przez M. K., w wyniku czego nieumyślnie spowodował u kierującego tym pojazdem oraz u małaletniej pasażerki K. K., obrażenia ciała, które skutkowały u M. K. naruszeniem czynności narządu ruchu na czas powyżej siedmiu dni a u małaletniej K. K., obrażenia ciała, które skutkowały naruszeniem czynności prawej kończyny górnej i prawej kończyny dolnej na czas powyżej siedmiu dni.

Wyrokiem z dnia 26.02.2008 roku Sąd Rejonowy w Pabianicach, w sprawie VI K21/08 uznał J. M. winnego popełnienia przestępstwa z art. 177§1 k.k., który to wyrok zapadł zgodnie z wnioskiem prokuratora złożonym w trybie art.335§1 k.p.k. (bezsporne, wniosek prokuratora z dnia 21 grudnia 2007 roku k. 10)

Pierwsza pomoc medyczna powódce K. K. została udzielona w dniu 9 października 2007 roku w Poradni Chirurgicznej w P.. Małaletnia K. K. w wyniku wypadku doznała następujących obrażeń: złamania podkostnego kości promieniowej prawej ręki, stłuczenia lewego śródreżca, przedniej powierzchni goleni i prawego przedramienia, ogólnych potłuczeń i zadrapań. Powódka doznała również potłuczenia ogólnego w tym głowy, bez utraty przytomności, stłuczenia klatki piersiowej z otarciami po pasach bezpieczeństwa, stłuczenia lewego nadgarstka i ręki, stłuczenia prawego podudzia i pęknięcia nasady dalszej prawej kości promieniowej. Zastosowano leczenie zachowawcze unieruchamiające kończynę górną w opatrunku gipsowym oraz skierowano małaletnią do Szpitala w Ł. na Oddział (...), gdzie wykonano zdjęcie RTG złamanej kończyny. (skierowanie do szpitala k. 16, historia choroby k. 13)

Powódka kolejne wizyty w Poradni Chirurgicznej w P. odbyła w dniach 12.10.2007 roku, 22.10.2007 roku, 30.10.2007 roku, 22.11.2007 roku, 21.12.2007 roku, oraz 13.02.2008 roku. Opatrunek gipsowy został zdjęty po upływie trzech tygodni. Na następne dwa tygodnie ręka prawa pozostała unieruchomiona w szynie, która została zdjęta w dniu 8 listopada 2007 roku. (historia choroby k.14-15)

Ze względu na charakter doznanych obrażeń powódka nie wymagała hospitalizacji. Przez cały czas pozostawała pod opieką ambulatoryjną. Obrażenia fizyczne odczuwalne były od dnia wypadku przez okres około 2 miesięcy aż do całkowitego usprawnienia prawej kończyny górnej i wchłonięciu się krwiaków. Złamanie nasady dalszej prawej kości promieniowej nie spowodowało trwałego uszczerbku na zdrowiu. Aktualnie powódka posiada pełen zakres ruchów w obrębie całej kończyny. Nie stwierdzono deficytów w zakresie ruchów czynnych, biernych ani zaburzeń czucia. Stłuczenie klatki piersiowej, pozostałych kończyn górnych i dolnych nie spowodowało trwałych następstw. Wynikiem wypadku powódka doznała złamania nasady dalszej prawej kości promieniowej, miała założony gips na okres 4 tygodni, wymagała pomocy osób trzecich w czynnościach higienicznych w ubieraniu, jedzeniu. Z dziecka samodzielnego stała się uzależniona od opiekunów, ponadto jej stan psychiczny wymagał stałego wsparcia. Powódka nie chodziła do szkoły. Kilkakrotnie zgłaszała się na wizyty do chirurga, okulisty, neurologa. Po wypadku powódka skarżyła się na bóle głowy, klatki piersiowej i kończyny górnej prawej w miejscu złamania. Korzystała z psychoterapii. Obecnie powódka nie wymaga pomocy osób trzecich nie ma potrzeby stosowania leków i innych farmaceutyków. Ze względu na złamanie nasady dalszej prawej kości promieniowej i potłuczenie ogólne, wygojenie urazów fizycznych nastąpiło bez trwałego uszczerbku na zdrowiu. (opinia biegłego neurologa k. 198-200, protokół badania sądowno lekarskiego k.249-253)

W dniu 7 maja 2008 roku powódka zgłosiła się do Poradni Neurologicznej. (historia choroby k.17)

Przebyty przez K. K. wypadek nie ma wpływu na procesy poznawcze badanej, nie stwierdzono również problemów z koncentracją i skupieniem uwagi. Przebyty wypadek miał wpływ na kłopoty z kontrolą emocji powódki, które mogą wpływać na pogorszenie wyników w nauce. Problemy w kontroli emocji powódki mogą wynikać również ze zmian neurologicznych, będących następstwem wypadku. Zakres cierpień psychicznych po wypadku u powódki był duży. Problemy emocjonalne i lękowe badanej zmniejszają się wraz z upływem czasu. Wskazane jest objęcie powódki opieką psychologiczną. (opinia psychologiczna k. 219- 223)

Powódka doznała długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 7% z powodu objawów nerwicy pourazowej. (opinia lekarska uzupełniająca biegłego neurologa k. 238)

W okresie od 10 września do 10 października 2008 roku powódka uczestniczyła w indywidualnej psychoterapii, w związku z trudnościami z koncentracją uwagi, zaburzeniami w zakresie pamięci długotrwałej zaburzeniami lękowymi, uniemożliwiających poruszanie się jej samochodem, koszmarów sennych, częstymi zmianami nastroju które to wypłyły po wypadku z dnia 9 października 2007 roku. (zaświadczenie z pracowni psychologicznej k.34)

Powódka do dnia dzisiejszego odczuwa bóle głowy oraz okazjonalne bóle ręki prawej. Powódka ma problemy z obfitymi krwotokami z nosa, które bardzo ciężko jest zatamować. Podczas jazdy samochodem jako pasażer odczuwa leki. (zeznania powódki, zapis dźwiękowy rozprawy z dnia 14 maja 2014 roku : 00:33:12)

Pierwsza pomoc medyczna została udzielona powodowi M. K. w dniu wypadku tj. 9 października 2007 roku w Szpitalu w P., gdzie został przywieziony z miejsca wypadku i umieszczony na Oddziale (...). Na w/w oddziale przebywał w okresie od 09.10.2007 roku do dnia 19.10.2007 roku, gdzie był hospitalizowany. Powodowi wykonano badanie RTG, stwierdzono rozejście spojenia łonowego z podwinięciem w stawie krzyżowo- biodrowym po stronie prawej (uraz typu Malgaigne), ranę kolana prawego z częściowym rozerwaniem więzadła rzepkowego, otarcia skóry kolana lewego, stłuczenia głowy. W dniu przyjęcia do szpitala opracowano chirurgicznie ranę prawego kolana i zeszyto uszkodzone fragmenty więzadła rzepkowego. Prawą kończynę dolną unieruchomiono w szynie gipsowej. W drugim dniu pobytu wypisano powoda ze szpitala z zaleceniem leżenia przez 2 miesiące, utrzymania unieruchomienia gipsowego prawej kończyny dolnej przez 4 tygodnie, kontroli w Poradni Ortopedycznej za 8 tygodni.

W okresie 14.01.-15.02.2008 roku powód przebywał na leczeniu usprawniającym na Oddziale (...) w Szpitalu w P.. Powód został spionizowany i wdrożono naukę chodzenia. Podczas kontroli w Przychodni Ortopedycznej w dniu 14 marca 2008 roku stwierdzono ograniczenie ruchu kolana, zalecono chodzenie o kuli.

W dniach 19 czerwca-12 lipca 2008 roku powód przebywał na leczeniu uzdrowiskowym w ramach prewencji rentowej ZUS. Z adnotacji badania ortopedycznego w dniach 25 lipca i 20 sierpnia 2008 roku wynika, iż powód skarżył się na dolegliwości lędźwiowo krzyżowe, dolegliwości kolana.

Powód do czasu leczenia sanatoryjnego chodził z asekuracją dwóch kul łokciowych. W tym okresie powód odczuwał również bóle miednicy i prawego poślądka co generowało potrzebę zażywania leków przeciwbólowych. Po leczeniu sanatoryjnym nastąpiła znacząca poprawa w sensie ustąpienia bólu i poprawy funkcji lokomocyjnej chodu.

Obecnie powód podczas chodzenia po równym terenie nie ma większych kłopotów z chodzeniem, z wyjątkiem sytuacji kiedy zobligowany jest do szybszego chodu wchodzenia i schodzenia po schodach. Po dłuższym siedzeniu u powoda pojawiają się dolegliwości bólowe prawego poślądka z promieniowaniem do prawej kończyny dolnej. Powód odczuwa dyskomfort podczas klękania na prawym kolanie.

Cierpienia fizyczne powoda związane z przedmiotowym wypadkiem oceniono jako znaczne w pierwszych 2 miesiącach po wypadku. Po okresie w/w dwóch miesięcy dolegliwości zmniejszyły się do poziomu aktualnie odczuwanego. Trwały uszczerbek na zdrowiu związany z uszkodzeniem miednicy wynosi 15% i 2% w odniesieniu do urazu prawego kolana. Powód nie wymagał leczenia farmakologicznego za wyjątkiem konieczności zażywania środków przeciwbólowych. Mimo zakończonego leczenia i rehabilitacji nie można wykluczyć, iż w przyszłości może powstać potrzeba uzasadnionego korzystania z okresowych zabiegów rehabilitacyjnych w przypadku nasilenia dolegliwości bólów miednicy lub kręgosłupa lędźwiowo krzyżowego.

W okresie pierwszych dwóch miesięcy od wypadku powód wymagał pomocy osób trzecich w wymiarze około 4 godz./dziennie. Po tym czasie w okresie kolejnych dwóch miesięcy zakres pomocy wynosił 3 godz./dziennie i 2 godziny dziennie w okresie kolejnych 2 miesięcy. W chwili obecnej powód nie wymaga opieki osób trzecich.

(karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 119, historia choroby k.125, k.120 k.140.k135 verte , informacja o przebytej rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS k.123 verte. Opinia biegłego z zakresu ortopedii k.263- 265

Na skutek przedmiotowego wypadku u powoda stwierdzono pourazowa bliznę prawego kolana, stanowiącą trwałe oszpecenie ciała powoda. Istniejące zniekształcenia bliznowate kolana stanowi 2% stały uszczerbek na zdrowiu. Nie jest możliwe usunięcie blizny ani na drodze leczenia operacyjnego ani innymi metodami nieoperacyjnymi. Ewentualny zabieg operacyjny nie gwarantuje istotnej poprawy wyglądu blizny z powodu jej lokalizacji w miejscu narażonym na ruch i ciągle rozciąganie. (opinia sądowno lekarska z zakresu chirurgii plastycznej k.338-340)

Powód leczył się również w Poradni Neurologicznej, do której zgłosił się w czerwcu 2008 roku, z powodu utrzymujących się bólów głowy, zawrotów głowy, kłopotów ze snem, zaburzeń koncentracji uwagi

W wyniku wypadku powód doznał urazu uogólnionego w tym urazu głowy z utratą przytomności oraz następstw ortopedycznych. W wyniku zdarzenia u powoda wystąpił 8% długotrwały uszczerbek na zdrowiu z powodu zespołu bólowego lędźwiowo krzyżowego, 6% długotrwały uszczerbek na zdrowiu z powodu objawów cerebrastenii pourazowej. Obecnie u powoda nie istnieje konieczność zażywania leków neurologicznych. (opinia biegłego z zakresu neurologii k. 202-203)

Rozmiar cierpień psychicznych powoda w początkowym okresie po wypadku był znaczny. Wiązało się to głównie z unieruchomieniem, koniecznością pomocy ze strony innych osób, gwałtowną zmianą sytuacji życiowej, obawami o przyszłość. Przed wypadkiem powód był osobą aktywną ruchowo, pracującą fizycznie natomiast skutki wypadku znacznie ograniczały powoda w możliwości wykonywania wielu czynności, co było dla niego szczególnie dotkliwe. Obecnie utrzymują się u powoda objawy wzmożonej chwiejności emocjonalnej, okresowej apatii i lęku powstałe na

skutek przebytego traumatycznego zdarzenia jakim był wypadek samochodowy. Ponadto stan psychiczny determinują zmiany sytuacji życiowej jakie nastąpiły po zdarzeniu. (opinia sądowo- psychologiczna k.353 -354)

W chwili wypadku powód był zatrudniony w firmie P. P.H.U (...) W D. w charakterze pracownika fizycznego z wynagrodzeniem 940 zł brutto. U wyżej wskazanego pracodawcy pracował z przerwą na odbycie służby wojskowej od około 1990 roku do dnia wypadku. Powód miał pod koniec 2007 roku otrzymać premię w kwocie 2000 zł. Powód nie otrzymał tych pieniędzy. Ze względu na zaistniały wypadek i wiążącą się z nim koniecznością podjęcia leczenia zmuszony był do rezygnacji z pracy Powód miał również otrzymać podwyżkę wynagrodzenia od roku 2008.

Do dnia wypadku powód był zdrowym, w pełni sił mężczyzną. Powód mieszka w domu jednorodzinnym na wsi, gdzie wykonuje samodzielnie prace przy domowe. Przed wypadkiem w/w prace nie stwarzały dla powoda większych problemów, obecnie zmuszony jest ze względu na dolegliwości powypadkowe do planowego rozłożenia pracy na dłuższe okresy czasu.

(zeznania świadka J. O. (1), zapis dźwiękowy 00:06:34-00:27:40 rozprawa z dnia 14 maja 2014 roku, zaświadczenie z PPHU (...) z dnia 16.10.2008 roku k.145 , oświadczenie właściciela firmy PPHU (...) k.146)

W związku wypadkiem i jego konsekwencjami zdrowotnymi, powód w okresie od 9.10.2007 roku do 7.04.2008 roku pobierał z ZUS zasiłek chorobowy – łącznie w kwocie 3.377,69 zł netto, a następnie w dniach 8.04.2008 rok-5.08.2008 roku, świadczenie rehabilitacyjne- łącznie w kwocie 2.715 zł netto. (zaświadczenie ZUS o wysokości pobranych świadczeń k.147)

W ramach postępowania likwidacyjnego w sprawie powódki K. K. prowadzonej pod numerem (...) Towarzystwo (...) S.A z siedzibą w W., uznało swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłaciło tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę 13.000 zł oraz kwotę 131, 60 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia.

(pismo (...) S.A z dnia 19.05.2008 roku k.35, pismo (...) S.A z dnia 12.03.2009 roku k.36, pismo (...) S.A z dnia 26.03.2009 roku k. 38, pismo (...) S.A z dnia 22,06.2009 rok k.40)

W ramach postępowania likwidacyjnego w sprawie M. K. prowadzonej pod numerem (...) Towarzystwo (...) S.A., uznało swoją odpowiedzialność co do zasady i wypłaciło powodowi tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwotę 35.000 zł oraz kwotę 1344 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 305 zł tytułem zwrotu kosztów holowania, kwotę 285,44 tytułem zwrotu kosztów leczenia i kwotę 1320,52 zł tytułem zwrotu utraconych zarobków. (pismo (...) S.A z dnia 19.05.2008 roku k.35, pismo (...) S.A z dnia 12.03.2009 roku k.36, pismo (...) S.A z dnia 25.03.2009 roku k. 38,)

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd oparł się na powołanych dowodach z dokumentów oraz opiniach biegłych lekarzy, którzy ocenili i opisali następstwa doznanego przez powodów urazów. Opinie biegłych zostały wykonane zgodnie z teza dowodową, w oparciu o analizę akt sprawy i badania powódki i powoda. W zakresie kwestii odnoszącej się do zatrudnienia powoda przed wypadkiem, oraz spraw związanych z uposażeniem z tego tytułu, Sąd poza wskazanymi dokumentami oparł się na zeznaniach świadka J. O. (1) oraz zeznaniach powoda. Nie dał wiary jedynie tej części zeznaniom świadka J. O. i powoda oraz oświadczeniu wystawionemu przez P.P.H.U. (...) z 6.10.2008 r., z których wynika, że powód, od 2008 r. miał zarabiać 1.400,-zł. Jest niewiarygodne żeby wynagrodzenie pracownika bez istotnego powodu wzrosło z 940 zł do 1400 zł tj. o 50%. Zwłaszcza, że w 2007 r. najniższe wynagrodzenie wynosiło 934 zł brutto, czyli minimalnie mniej niż zarabiał powód, a w 2008 r. najniższe wynagrodzenie stanowiło kwotę 1126 zł brutto. Jest to i tak wzrost o 20%.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się zasadne jedynie w części .

W sprawie niniejszej pozwany nie kwestionował okoliczności zdarzenia, własnej legitymacji biernej w tym procesie i zasady odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku przedmiotowego wypadku.

Podstawą odpowiedzialności sprawcy wypadku jest art.436 § 2 kc.

Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Świadczenie ubezpieczyciela przy ubezpieczeniu majątkowym polega w szczególności na zapłacie określonego odszkodowania (art. 805 § 2 k.c.).

Odpowiedzialność pozwanego wynika z art. 19 ust.3 w zw. z art. 123 pkt 1 obowiązującej w chwili zdarzenia ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r., Nr 124, poz. 1152)

Powódka zażądała zasądzenia kwoty 7000 zł tytułem zadośćuczynienia, wskazując, iż wypłacona przez pozwanego z tego tytułu kwota 13000 zł nie rekompensuje doznanej krzywdy i cierpień.

Podstawę prawną zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 §1 k.c., zgodnie, z którymi zadośćuczynienia za krzywdę może żądać poszkodowany, który w wyniku czynu niedozwolonego doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia.

W przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował sposobu ustalenia wysokości zadośćuczynienia, odwołując się do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy. Wielkość zadośćuczynienia zależy, więc od oceny całokształtu okoliczności sprawy, w tym rozmiaru doznanych cierpień, ich intensywności, trwałości, czy nieodwracalnego charakteru.

Jak stwierdził Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 3 listopada 1994 r., VIII APr 43/94, opubl. OSA 5/95 poz. 41 „Zadośćuczynienie winno uwzględniać doznaną krzywdę, na którą składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne polegające na ujemnych uczuciach przeżywanych bądź w związku cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza o trwałym charakterze. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień i ujemnych doznań psychicznych powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, jednakże w relacji do indywidualnych okoliczności danego przypadku. Od osoby odpowiedzialnej za szkodę poszkodowany winien otrzymać sumę pieniężną, o tyle w danych okolicznościach odpowiednią, by mógł za jej pomocą zatrzeć lub złagodzić poczucie krzywdy i odzyskać równowagę psychiczną. Jednocześnie zadośćuczynienie powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, ponieważ nie może być ono nadmierne stosunku do doznanej krzywdy i stosunków majątkowych społeczeństwa. Nie ma, więc podstaw do uwzględnienia żądania w takiej wysokości, by przyznana kwota stanowiła ponadto, ze względu na swoją wysokość represję majątkową”.

W wyniku wypadku powódka doznała potłuczenia ogólnego tym głowy, bez utraty przytomności, stłuczenia klatki piersiowej z otarciami po pasach bezpieczeństwa, stłuczenia lewego nadgarstka i ręki stłuczenia prawego podudzia i pęknięcia nasady dalszej prawej kości promieniowej. Skutki wypadku odczuwa do dnia dzisiejszego, nie tylko w sferze fizycznej w postaci bólów głowy i krwotoków z nosa ale także w zakresie samopoczucia psychicznego (lęk podczas jazdy samochodem). Powódka jest młodą osobą, w chwili wypadku miała 11 lat i w związku z wiekiem skutki wypadku dotkliwiej miały wpływ na zaburzenia w swetrze jej psychiki. Powódka do dnia dzisiejszego odczuwa lęki podczas jazdy samochodem jako pasażer, a ponadto pojawiające się zaburzenia lękowe hamują powódkę przed podjęciem kursu na prawo jazdy. Zaburzenia emocjonalne powódki wywołały nerwice pourazową mającą również wpływ na pogorszone wyników w nauce powódki. W związku z następstwami uszkodzenia ciała powódka nie mogła przez okres co najmniej 6 tygodni funkcjonować jak jej rówieśnicy, bawić się, aktywnie uczestniczyć w życiu. Powódka jest osobą praworęczną, a unieruchomienie ręki prawej spowodowało znaczne obniżenie samodzielnej zdolności ruchowej w zakresie czynności życia codziennego takich jak spożywanie posiłków, wykonywanie czynności higienicznych, ubieraniu się. Powódka wymagała opieki osób trzecich przy podstawowych czynnościach życiowych. Taki stan potęgował odczuwane przez powódkę poczucie krzywdy i cierpień jakie powstały na skutek przedmiotowego wypadku zarówno w zakresie doznań stricte fizycznych jak i psychicznych.

Biorąc powyższe okoliczności pod uwagę oraz stwierdzony uszczerbek na zdrowiu z powodu nerwicy pourazowej w wysokości 7%, Sąd doszedł do wniosku, że wypłacona w postępowaniu likwidacyjnym przez ubezpieczyciela, tytułem zadośćuczynienia łączna kwota 13.000 zł jest w sposób oczywisty zbyt mała i nieadekwatna do rozmiaru cierpień powódki. Dlatego też zasądził tytułem dalszego zadośćuczynienia kwotę 7000 złotych.

Należne odsetki w zakresie zadośćuczynienia Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 k.c. Przepis ten stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, jeżeli nie spełnia tego świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne, a gdy termin nie jest oznaczony, jeżeli nie spełnia go niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art. 476 k.c.).

Roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym stają się wymagalne dopiero po wezwaniu dłużnika do spełnienia świadczenia (tak SN w wyroku z dnia 9 marca 1973 r., I CR 55/73, niepubl.).

W przedmiotowej sprawie za wezwanie do zapłaty w zakresie zadośćuczynienia należy uznać doręczenie pozwanemu w dniu 25 października 2011 roku odpisu pozwu powódki, którym określiła charakter i rozmiar swoich żądań. (zwrotne potwierdzenie odbioru k.160)

Na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd ustalił, iż pozwany ponosił będzie odpowiedzialność za szkody mogące wystąpić w przyszłości u powódki w związku z wypadkiem z dnia 9 października 2007r.

Stan powódki nie jest utrwalony w tym sensie, że po wypadku nadal odczuwa ona bóle głowy i występują u niej częste krwotoki z nosa. Ponadto jak wynika z opinii sporządzonej przez psychologa powódka powinna znajdować się pod opieką psychologa. Powódka w chwili wypadku była w wieku 11 lat, w okresie kształtowania się zarówno psychiki dziecka, jak też w okresie wzmożonego rozwoju fizycznego. Doznane na skutek wypadku urazy zarówno fizyczne jak i psychiczne nie wykluczają, iż w przyszłości nastąpią dalsze reperkusje zdrowotne przedmiotowego wypadku.

W pozostałym zakresie powództwo K. K. podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione. Dotyczy to również ewentualnych kosztów dodatkowej opieki. Należy podkreślić, że powódka w chwili wypadku była małym dzieckiem, miała 11 lat. Z racji tego wymagała pomocy rodziców w wielu czynnościach. Ograniczenia związane z leczeniem i opatrunkiem gipsowym zwiększyły ten zakres w sposób nieznaczny. Ponadto w tym czasie sprawowana była opieka również nad jej ojcem co niejako pochłaniało ewentualne koszty z tym związane. Trzeba podkreślić, że odmiennie niż w przypadku powoda, nie został udowodniony zakres koniecznej pomocy, jej wymiar godzinowy. Opinie biegłych są w tym zakresie ogólne i nie pozwalają ustalić rozmiaru opieki.

Na skutek wypadku powód doznał rozejścia spojenia łonowego z podwinięciem w stawie krzyżowo- biodrowym po stronie prawej ranę kolana prawego częściowym rozerwaniem więzadła rzepkowego, otarcia skóry kolana lewego, stłuczenia głowy. Ponadto u powoda wystąpił uraz głowy z utratą przytomności W związku z urazami przebywał 10 dni w szpitalu. Doznane uszkodzenia ciała i związana z nimi procedura leczenia spowodowały, że przez 2 miesiące powód zmuszony był do przebywania wyłącznie w pozycji leżącej, co wymuszało konieczność sprawowania nad nim stałej opieki. Po wstępnym zagojeniu doznanych uszkodzeń ciała, konieczna była ponowna nauka chodzenia, oraz dalsze poruszanie się za pomocą kul łokciowych. Dyskomfort związany z niemożnością normalnego poruszania się potęgowany był przez dolegliwości bólowe w okolicy lędźwiowo krzyżowej. Pojawiające się u powoda, po wypadku, bóle i zawroty głowy, kłopoty ze snem spowodowały, iż podjął on leczenie w Poradni Neurologicznej. Ze względu na występujące dolegliwości fizyczne powód zażywał leki przeciwbólowe. Powód doświadczył cierpień fizycznych i psychicznych związanych z bólem i stresem, długotrwałym leczeniem, uzależnieniem od pomocy osób trzecich oraz codziennymi utrudnieniami i trwałym pogorszeniem sprawności.

Uwzględniając charakter doznanych przez powoda obrażeń, ustalony przez biegłych uszczerbek na jego zdrowiu i związane z tym uciążliwości w życiu codziennym Sąd uznał, że zasadnym i adekwatnym dla wynagrodzenia cierpień fizycznych i psychicznych powoda będzie zadośćuczynienie w wysokości 100.000 zł.

Określając wysokość zadośćuczynienia Sąd wziął pod uwagę znaczny zakres cierpień fizycznych i psychicznych powoda odczuwanych w związku z obrażeniami narządów ruchu, a także będące ich konsekwencją ograniczenia w zakresie życia codziennego. Sąd wziął też pod uwagę fakt, iż w wyniku wypadku powód doznał uszczerbku na zdrowiu, który łącznie, przy uwzględnieniu następstw ortopedycznych, neurologicznych oraz trwałych uszkodzeń ciała w postaci blizny wynosi 33 %.

Nadto, jak wynika z poczynionych w sprawie ustaleń, zakres cierpień psychicznych powoda w związku z doznanymi obrażeniami narządów ruchu był znaczny. Było to związane z doznawanym bólem, koniecznością pobytu w szpitalach, zabiegami oraz upośledzeniem możliwości chodzenia. Ponadto krzywdę powoda potęgowała okoliczność iż przed wypadkiem był w pełni sprawną samodzielną osobą. Dolegliwości bólowe utrzymują się u powoda do chwili obecnej, nie powrócił on również do wydolności fizycznej jaką cieszył się przed wypadkiem.

Biorąc to wszystko pod uwagę, Sąd stanął na stanowisku, że zadośćuczynienie w kwocie 100.000 zł jest adekwatne z punktu widzenia rozmiaru doznanej przez powoda krzywdy. Z względu na to, że w toku postępowania likwidacyjnego wypłacono powodowi, z tytułu zadośćuczynienia kwotę 35.000 zł, do zasądzenia pozostała należność w wysokości 65.000 zł

Należne odsetki w zakresie zadośćuczynienia podobnie jak w przypadku powódki Sąd zasądził na podstawie art. 481 § 1 k.c.

Dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, jeżeli nie spełnia tego świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne, a gdy termin nie jest oznaczony, jeżeli nie spełnia go niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela (art. 476 k.c.).

Roszczenia o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym stają się wymagalne dopiero po wezwaniu dłużnika do spełnienia świadczenia (tak SN w wyroku z dnia 9 marca 1973 r., I CR 55/73, niepubl.).

W przedmiotowej sprawie w zakresie zadośćuczynienia co do kwoty 35.000 zł pozwanemu w dniu 25 października 2011 roku doręczono odpis pozwu powódki, w którym określiła charakter i rozmiar swoich żądań. (zwrotne potwierdzenie odbioru k.160).

W odniesieniu do kwoty 30.000 zł, o którą powód wystąpił w drodze rozszerzenia powództwa, Sąd zasądził odsetki od dnia 4 kwietnia 2013 roku tj, od daty wpływu pisma procesowego rozszerzającego powództwo do Sądu Okręgowego w Łodzi mając na uwadze datę nadania w/w pisma przez pełnomocnika powoda- pełnomocnikowi pozwanego tj. 28 marca.2013 roku i to, że tej samej dacie pismo powinno wpłynąć również do pozwanego.

Zgodnie z treścią art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty.

Powód wniesionym powództwem domagał się zasądzenia kwoty 8.454 zł z tytułu odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty oraz kwoty 2000 zł z tytułu utraconych zarobków z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty.

Powód przed wypadkiem z tytułu wykonywanej pracy otrzymywał, jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego, wynagrodzenie w kwocie 940 zł brutto. W związku z wypadkiem, od dnia 9 października 2007 roku powód pobierał do 7.04.2008 roku zasiłek chorobowy z ZUS w łącznej wysokości 3377,69 zł netto, a następnie w dniach 8.04.2008 -5.08.2008 roku świadczenie rehabilitacyjne- łącznie w kwocie 2715,20 zł., ponadto ubezpieczyciel

wypłacił powodowi na etapie postępowania likwidacyjnego kwotę 1320,52 zł tytułem utraconych zarobków. W sumie w/w kwoty wyniosły 7413,41 zł.

Świadczenia z ZUS pobierane były przez powoda przez okres 10 miesięcy. Sąd przyjął, że wysoce prawdopodobne byłoby, że gdyby nie wypadek powód w dalszym ciągu podejmowałby zatrudnienie u dotychczasowego pracodawcy. Jednak zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozwala w ocenie Sądu na przyjęcie, że dochody powoda począwszy od 1 stycznia 2008 roku wyniosłyby 1400 zł brutto.

W związku z powyższym Sąd przyjął że, gdyby powód nie został poszkodowany w przedmiotowym wypadku w okresie trzech miesięcy od 9 października do końca roku 2007 zarobiłby biorąc pod uwagę otrzymywane wynagrodzenie w wysokości 940 zł brutto (721,13 zł netto) łącznie kwotę 2163,39 zł (721,13 zł x 3 miesiące) . Natomiast za okres od 1 stycznia do 5 sierpnia 2008 roku tj za okres 7 miesięcy przyjmując za podstawę obliczeń wynagrodzenie minimalne na 2008 rok wynoszące 1126 zł brutto (851,17 netto), kwotę 5958,19 zł (851,17 zł x 7 miesięcy). Dokonując powyższych założeń, powód gdyby nie doszło do wypadku w okresie od 9.10.2007 roku do 5.08.2008 roku zarobiłby minimalnie kwotę 8121,58 zł.

Jak wskazano wyżej powód w ramach substytutu wynagrodzenia w postaci świadczeń z ZUS oraz w ramach odszkodowania z tytułu utraconych zarobków otrzymał łącznie kwotę 7413,41 zł, po odjęciu od niej w/w kwoty 8121,58 zł netto otrzymujemy realnie utracony przez powoda w okresie od 9.10.2007 roku do 5.08.2008 roku zarobek w wysokości 708,17 zł.

Sąd uznał za udowodnioną okoliczność, iż na koniec roku 2007 roku powód otrzymałby od swojego pracodawcy premie w wysokości 2000 zł. Jednakże dla zachowania poprawności obliczeń dokonywanych dotychczas w wymiarze kwot netto, w przypadku premii Sąd również przyjął, iż deklarowana premia w wysokości 2000 zł wypłacona byłaby w wysokości netto tj. w kwocie 1459,48 zł.

Przyjmując powyższe założenia Sąd zasądził na rzecz powoda odszkodowanie w wysokości 2167,65 zł (1459,48 zł + 708,17 zł), z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 25 października 2011 roku tj. od dnia doręczenia pozwanemu odpisu pozwu. Kwoty netto Sąd wyliczył w oparciu o kalkulator wynagrodzeń Systemu LEX (<http://kalkulatory.wolterskluwer.pl/calculators/wkplCalcSalaryTaxCalc/client/index.html>)

Na podstawie art. 189 k.p.c. Sąd ustalił, iż pozwany ponosił będzie odpowiedzialność za szkody mogące wystąpić w przyszłości u powoda w związku z wypadkiem z dnia 9 października 2007r.

Stan powoda nie jest utrwalony w tym sensie, że po wypadku nadal odczuwa on bóle prawego pośladka z promieniowaniem do prawej kończyny dolnej. Powód odczuwa dyskomfort podczas klęknięcia na prawym kolanie. Ponadto jak wynika z opinii biegłych w stosunku do powoda zalecona jest dalsza rehabilitacja. Doznane na skutek wypadku urazy zarówno fizyczne jak i psychiczne w ocenie Sądu nie wykluczają, iż w przyszłości nastąpią dalsze reperkusje zdrowotne przedmiotowego wypadku.

W pozostałym zakresie powództwo podlegało oddaleniu jako nieuzasadnione. Dotyczy to również kosztów niezbędnej pomocy osób trzecich. Wypłata 1344 zł dokonana z tego tytułu przez pozwanego, pokrywa w całości szkodę powoda. Należy podkreślić, że powód nie poniósł wydatków z tego tytułu gdyż opiekę sprawowała jego żona.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o art.100 zd. 1 i art. 102 k.p.c .

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w oparciu o § 6 pkt 5 i 6 rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002, Nr 163, poz. 1348, ze zm.).

Biorąc jednak pod uwagę obecną sytuację materialną powodów, a przede wszystkim charakter dochodzonych roszczeń, których zasadność w znacznym zakresie zależna była od szacunków Sądu i które mogły być z subiektywnego

punktu widzenia powodów uzasadnione w całości, Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył ich kosztami sądowymi od oddalonej części powództwa.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594 ze zm.) Sąd nakazał pobranie od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Łodzi kwoty 3825,- zł tytułem obciążającej pozwanego nieuiszczonej opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa oraz kwoty 2.968,- zł tytułem nieopłaconych wydatków poniesionych w trakcie procesu od uwzględnionej części powództwa.

Z przyczyn omówionych wyżej Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.